

D E C I Z I E

cu privire la admiterea recursului declarat de SRL „Centaur” prin intermediul administratorului Liubcenco Victoria.

în cadrul cererii de chemare în judecată depusă de către SRL „Centaur” împotriva SRL „Guz-Alex” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată, prin care cererea a fost restituită,

împotriva încheierii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 25.09.2026,

Dosarul nr. 2rc-55/2026
PIGD nr. 2-26121113-03-2rc-06102026

Prima instanță: Judecătoria Bălți (sediul Central) (judecător Stanislav Ungureanu)

11 noiembrie 2026, mun. Bălți
Textul corespunde originalului

Examinând, fără citarea părţilor, cererea de recurs declarată de SRL „Centaur”

Curtea de Apel Nord, în completul compus din:
Stanislav Grosu*, Președinte,*
Alina Țihonschi,
Mariana Sajin, *judecători*

A constatat următoarele:

La 23 septembrie 2026, Societatea cu Răspundere Limitată „Centaur” a depus la Judecătoria Bălți, sediul Central, cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guz-Alex” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin cerere depusă reclamantul a solicitat încasarea de la SRL „Guz-Alex” în beneficiul SRL „Centaur”, datoria în sumă de 16 739,28 lei, penalitatea contractuală în sumă de 7 575,42 lei şi taxa de stat în sumă de 1 022,55 lei, iar în total suma de 25 337,25 lei.

Soluția primei instanțe:

Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 25.09.2026, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Centaur” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guz-Alex” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată, cu toate înscrisurile anexate a fost restituită în temeiul art. 170 alin. (1), lit. b) Cod Procedură Civilă.

Solicitarea recurentului:

La data de 29.09.2026, SRL „Centaur” prin intermediul administratorului Liubcenco Victoria a depus cerere de recurs cu privire la casarea încheierii Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 25.09.2026.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea contestată a fost pronunțată la 25.09.2026, copia încheierii a fost expediată în adresa reprezentantului recurentului la 25.09.2026 prin intermediul poștei terestre la sediul persoanei juridice, Mun. Bălți, str. Decebal nr. 134/A (f.d. 29), astfel Colegiul constată că recursul depus la data de 29.09.2026 a fost înaintat în interiorul termenului prevăzut de lege, luând ca reper data expedierii actului judecătoresc contestat, or dovada recepționării lipsește la materialele cauzei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat faptul că instanța de judecată nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat prevederile legale referitoare la competența teritorială la alegerea reclamantului, invocând în acest sens temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2) lit. a) și e) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, recurentul face trimitere la prevederile art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora acțiunea născută dintr-un contract în care este indicat locul executării acestuia poate fi intentată și în oricare dintre sediile instanței din acel loc.

Menționează că, la depunerea cererii de chemare în judecată, a anexat contractul de vânzare-cumpărare a mărfii nr. 725/19 din 06.05.2021, încheiat între recurent și intimat. Totodată, în cuprinsul cererii de chemare în judecată, a invocat prevederile art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă, precum și clauzele contractuale prevăzute la pct. 9.4 și 9.5, prin care părțile au convenit expres că locul executării contractului se consideră adresa juridică a vânzătorului, iar toate litigiile apărute urmează să fie soluționate la Judecătoria mun. Bălți. Astfel, recurentul consideră că și-a exercitat în mod legitim dreptul de a sesiza anume Judecătoria Bălți, contrar concluziilor instanței de fond.

Recurentul afirmă că respectivele clauze contractuale reflectă locul executării obligațiilor contractuale, stabilit la adresa juridică a vânzătorului din mun. Bălți. În acest sens, explică faptul că, potrivit raporturilor contractuale dintre părți, SRL „Centaur”, în calitate de vânzător, s-a obligat să livreze marfa în sortiment, iar SRL „Guz-Alex”, în calitate de cumpărător, și-a asumat obligația de a o recepționa și achita în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării. Prin urmare, susține că raportul obligațional se finalizează prin achitarea contravalorii mărfii, în termenul stabilit, la sediul vânzătorului din mun. Bălți, str. Decebal nr. 34/A.

În susținerea poziției sale, recurentul invocă și prevederile art. 859 lit. a) din Codul civil, referitoare la locul executării obligației, potrivit cărora, în cazul obligațiilor pecuniare, dacă locul

executării nu este determinat și nici nu rezultă din natura obligației, executarea urmează a fi efectuată la domiciliul sau sediul creditorului de la momentul nașterii obligației. Astfel, consideră că, în speță, locul executării obligației de plată este mun. Bălți.

Recurentul apreciază drept neîntemeiată concluzia instanței de fond potrivit căreia clauzele contractuale menționate ar avea un caracter convențional și formal, fiind destinate să stabilească un reper juridic artificial, care nu reflectă realitatea executării efective a obligațiilor contractuale și ar fi în defavoarea pârâtului. În opinia sa, instanța a acordat în mod unilateral o importanță determinantă predării mărfii, calificând-o drept executare esențială a obligației contractuale, în timp ce obligația de achitare a contravalorii acesteia a fost apreciată ca fiind neesențială. Recurentul consideră că o asemenea argumentare este părtinitoare, favorizează poziția pârâtului și depășește limitele unei aprecieri imparțiale, punând la îndoială obiectivitatea instanței.

În continuare, recurentul susține că instanța a apreciat în mod eronat că locul executării contractului este localitatea în care a fost livrată marfa, respectiv raionul Telenești, și că, prin urmare, speței îi sunt aplicabile regulile competenței teritoriale generale prevăzute la art. 38 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Consideră că această concluzie contravine prevederilor art. 859 lit. a) din Codul civil, pct. 9.4 și 9.5 din contractul de vânzare-cumpărare a mărfii nr. 725/19 din 06.05.2021, coroborate cu art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă.

Totodată, recurentul atrage atenția că acceptarea interpretării instanței de fond ar putea genera dificultăți în stabilirea competenței teritoriale în cauzele similare, în special în situațiile în care adresa juridică a pârâtului diferă de cea fizică sau în care locul executării contractului ar fi determinat în funcție de locul livrării mărfii. Or, în cadrul aceluiași raport contractual, livrările ar putea fi efectuate în localități diferite, în funcție de locul indicat de cumpărător în bonul de comandă, fie la sediul recurentului, fie la adresa juridică sau fizică a intimatului, ori într-un alt loc indicat de acesta.

În acest context, recurentul explică faptul că tocmai pentru a evita eventualele conflicte de competență, părțile au convenit și au prevăzut la pct. 9.4 și 9.5 din contract că locul executării acestuia este adresa juridică a vânzătorului, unde urmează să fie achitată contravaloarea mărfii și, respectiv, să fie finalizat raportul obligațional, stabilind totodată că eventualele litigii vor fi soluționate de Judecătoria mun. Bălți. Susține că respectivele clauze contractuale trebuiau apreciate în ansamblu, prin raportare la conținutul și finalitatea lor, și nu în mod separat, astfel cum a procedat instanța de fond.

În concluzie, recurentul consideră că, la înaintarea cererii de chemare în judecată, a respectat toate prevederile legale incidente și a avut temei legal pentru sesizarea Judecătoriei Bălți, sediul Central, motiv pentru care solicită admiterea argumentelor invocate în recurs.

La data de 20.10.2026, prin intermediul Direcției de Evidență și Documentare Procesuală a Curții de Apel Nord, SRL „Centaur” a depus o cerere de recurs suplimentară invocând faptul că admiterea interpretării oferite de instanța de fond ar fi contrară jurisprudenței uniforme în materie. În acest sens, face trimitere la practica Curții de Apel Nord (Bălți), reflectată în cauzele nr. 2rc-48/19 din 13.12.2019 și nr. 2rc-48/20 din 08.10.2020, în cadrul cărora Colegiul civil a constatat că Judecătoria Bălți, sediul Central, a restituit în mod pripit cererile de chemare în judecată, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, considerând că instanțele competente teritorial să examineze respectivele cauze erau Judecătoriile Edineț și Glodeni, în raza teritorială a cărora își aveau sediul pârâții.

Menționează că, în cauzele respective, Colegiul civil a reținut că instanța de fond nu a luat în considerare toate circumstanțele relevante și a acționat contrar prevederilor art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care consacră principiul disponibilității în drepturi, oferind

participanților la proces, în special părților, posibilitatea de a dispune liber de drepturile subiective materiale sau de interesele legitime supuse judecății, precum și de drepturile procedurale, inclusiv de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Totodată, recurentul subliniază că soluțiile instanței de fond din cauzele respective au fost infirmate prin prevederile contractelor de vânzare-cumpărare încheiate cu pârâții și anexate la cererile de chemare în judecată, în cuprinsul cărora era stipulat că toate litigiile apărute urmează să fie soluționate de Judecătoria mun. Bălți. În consecință, Colegiul civil a concluzionat că se impunea casarea încheierilor contestate, întrucât menținerea acestora ar fi constituit o încălcare a dreptului reclamanților de a dispune în mod real și efectiv de drepturile lor procedurale, garantate de legislația națională și de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, reprezentând, totodată, o îngrădire a accesului la justiție.

Recurentul mai evidențiază că, în cauzele menționate, Colegiul civil a apreciat că soluțiile adoptate de Judecătoria Bălți, sediul Central, nu erau compatibile cu garanțiile procesului echitabil prevăzute de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul oricărei persoane la examinarea cauzei sale în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege. Ca urmare, Colegiul civil a admis recursurile declarate, a casat încheierile contestate și a restituit cauzele în prima instanță, spre rejudecare, în același complet de judecată, de la etapa primirii cererilor de chemare în judecată.

În continuare, recurentul susține că argumentele reținute în încheierea contestată contravin și practicii judiciare a Judecătoriei Bălți în cauze similare, în care, în prezența unor clauze contractuale analogice și în condițiile în care pârâții aveau sediul juridic în afara razei jurisdicționale a Judecătoriei Bălți, litigiile au fost examinate de această instanță, fără ca vreuna dintre părți sau instanța din oficiu să invoce necompetența teritorială a Judecătoriei Bălți.

În acest sens, recurentul indică, cu titlu de exemplu, mai multe cauze civile examinate de Judecătoria Bălți în anul 2026, și anume: dosarul nr. 2c-33/2026, având ca pârât o persoană juridică cu sediul în raionul Soroca, judecător Snejana Dubceac; dosarul nr. 2c-40/2026, în care pârâtul avea sediul în raionul Edineț, judecător Eduard Balan; dosarul nr. 2c-95/2026, în care pârâtul avea sediul în mun. Ungheni, judecător Eugen Bejenaru; dosarul nr. 2c-100/2026, având ca pârât o persoană juridică cu sediul în raionul Dondușeni, judecător Maxim Melnic; precum și dosarul nr. 2c-119/2026, în care pârâtul avea sediul în raionul Briceni, judecător Țurcan Ion.

În concluzie, recurentul reiterează că, prin depunerea cererii de chemare în judecată la Judecătoria Bălți, sediul Central, a respectat prevederile legale incidente și a avut temei juridic pentru sesizarea acestei instanțe, motiv pentru care consideră neîntemeiată soluția instanței de fond.

Aprecierea instanţei de recurs:

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

Studiind temeiurile recursului, examinând înscrisurile, Colegiul civil consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea încheierii contestate din următoarele motive.

Conform art. 427 alin.(1) lit. „b” Cod de procedură civilă, instanţa de recurs după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

La 23 septembrie 2026, Societatea cu Răspundere Limitată „Centaur” a depus la Judecătoria Bălți, sediul Central, cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guz-Alex” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată, solicitând încasarea de la SRL „Guz-Alex” în beneficiul SRL „Centaur”, datoria în sumă de 16 739,28 lei, penalitatea contractuală în sumă de 7 575,42 lei şi taxa de stat în sumă de 1 022,55 lei, iar în total suma de 25 337,25 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 25.09.2026, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Centaur” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Guz-Alex” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată, cu toate înscrisurile anexate a fost restituită în temeiul art. 170 alin. (1), lit. b) Cod Procedură Civilă.

Pentru a dispune astfel, instanța ierarhic inferioară a stabilit că *deşi prin pct. 9.4 din contractul de vânzare-cumpărare a mărfii nr. 725/19 din 6 mai 2021 părțile au stipulat că „locul executării contractului se consideră adresa juridică a vânzătorului”, iar prin pct. 9.5 au convenit că „toate litigiile apărute se vor soluționa de Judecătoria mun. Bălți”, aceste clauze contractuale nu pot fi asimilate unor prevederi prin care părțile au determinat în mod expres și individualizat locul executării obligațiilor contractuale, în sensul art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă*.

Totodată, a fost menționat că *în ceea ce privește clauza de la pct. 9.5 din contract, prin care părțile au convenit că litigiile vor fi soluționate de Judecătoria mun. Bălți, judecătorul constată că aceasta nu produce efecte juridice sub aspectul determinării competenței teritoriale. Or, legislația procesuală civilă a Republicii Moldova nu reglementează și nu recunoaște competența convențională, adică posibilitatea părților de a deroga prin convenție de la regulile de competență teritorială stabilite imperativ de lege*.

Totodată, judecătorul a stabilit că *acțiunea din prezenta speță nu se circumscrie temeiului de competență alternativă prevăzut de art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă, ea cade sub aspectul competenței teritoriale generale, conform art. 38 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care stipulează acțiunea împotriva unei persoane juridice se intentează în unul dintre sediile instanței în a cărei rază teritorială se află sediul persoanei juridice respective.*

Colegiul Civil consideră că argumentele reținute de instanța de fond nu pot fi acceptate, întrucât aceasta a procedat la o interpretare restrictivă și fragmentară a clauzelor contractuale, fără a le examina prin prisma conținutului juridic al raportului obligațional dintre părți și a normelor de drept material și procedural incidente.

Astfel, potrivit art. 5 alin. (1) Cod Procedură Civilă RM, „Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime”.

În conformitate cu dispozițiile art. 38 alin. (2) Cod Procedură Civilă RM, „(1) Acțiunea împotriva unei persoane juridice se intentează în unul dintre sediile instanței în a cărei rază teritorială se află sediul persoanei juridice respective”.

Potrivit art. 170 alin. (1) lit. b) CPC RM Judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanţa nu este competentă să judece cauza.

Potrivit art. 183 alin. (1) Cod Civil RM, „(1) Persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire”.

Studiind conținutul contractului de vânzare-cumpărare nr. 725/19 din 06.05.2021 care face temeiul încasării datoriei prin cererea de chemare în judecată, Colegiul relevă că părțile au stabilit la pct. 9.4 „locul executării contractului se consideră adresa juridică a vânzătorului”.

Conform pct. 9.5, „toate litigiile apărute se vor soluționa de Judecătoria mun. Bălți”.

Potrivit prevederilor art. 39 alin. (11) Codul de procedură civilă: „(11) Acţiunea născută din contractul în care se indică locul executării lui poate fi intentată şi în oricare dintre sediile instanţei din acel loc”.

Potrivit art. 39 alin. (14) Cod Procedură Civilă RM, „(14) Alegerea între instanţele care, conform prezentului articol, sunt competente să judece cauza aparţine reclamantului”.

Raportând aceste dispoziții legale la circumstanțele speței, Colegiul constată că instanța de fond a omis să acorde relevanța juridică corespunzătoare prevederilor pct. 9.4 din contractul de vânzare-cumpărare a mărfii nr. 725/19 din 06 mai 2021, prin care părțile au stabilit în mod expres că locul executării contractului se consideră adresa juridică a vânzătorului.

Or, această prevedere nu reprezintă o simplă mențiune formală sau o referire generică la sediul uneia dintre părțile contractante, ci constituie o stipulație contractuală prin care părțile au individualizat locul de executare a raportului obligațional, raportându-l la sediul juridic al vânzătorului, respectiv SRL „Centaur”, situat în mun. Bălți, str. Decebal nr. 134/A.

Mai mult, caracterul determinat al locului executării rezultă nu doar din formularea clauzei contractuale, ci și din posibilitatea identificării concrete a acestuia prin raportare la datele de identificare ale persoanei juridice indicate în contract. Astfel, prin utilizarea sintagmei „adresa juridică a vânzătorului”, părțile nu au lăsat locul executării la libera apreciere a uneia dintre ele și nici nu au instituit un reper variabil sau incert, ci au făcut trimitere la un sediu concret, oficial și verificabil, care permite stabilirea fără echivoc a localității în care urmează să fie executate obligațiile contractuale.

În acest context, Colegiul reține că interpretarea instanței de fond, potrivit căreia o asemenea clauză nu ar constitui o determinare expresă și individualizată a locului executării contractului, nu poate fi primită, atât timp cât identificarea locului respectiv nu presupune o apreciere subiectivă, ci rezultă din coroborarea clauzei contractuale cu datele oficiale privind sediul persoanei juridice.

De asemenea, nu poate fi neglijat faptul că obiectul raportului juridic dintre părți îl constituie vânzarea-cumpărarea mărfurilor, contract sinalagmatic în cadrul căruia obligația vânzătorului de a livra marfa este corelativă obligației cumpărătorului de a achita prețul acesteia. Prin urmare, executarea contractului nu se epuizează prin simpla predare a mărfii, ci presupune realizarea prestațiilor asumate de ambele părți, inclusiv achitarea integrală a contravalorii bunurilor livrate.

La caz, din conținutul raportului contractual rezultă că SRL „Centaur”, în calitate de vânzător, și-a asumat obligația de a livra marfa în sortiment, în timp ce SRL „Guz-Alex”, în calitate de cumpărător, s-a obligat să recepționeze marfa și să achite contravaloarea acesteia în termen de 7 zile calendaristice din momentul recepționării. În consecință, obligația de plată a prețului nu reprezintă o prestație secundară sau lipsită de relevanță juridică, ci una dintre obligațiile principale ale contractului, fără de care raportul juridic sinalagmatic nu își poate atinge finalitatea economică și juridică.

Sub acest aspect, Colegiul apreciază că instanța de fond a acordat o importanță determinantă locului în care a avut loc predarea mărfii, fără a analiza în aceeași măsură locul executării obligației de plată, deși tocmai neexecutarea acestei din urmă obligații constituie obiectul litigiului dedus judecății.

Or, faptul că marfa a fost livrată într-o altă localitate nu conduce, prin el însuși, la concluzia că întregul raport obligațional trebuie considerat executabil exclusiv în acea localitate. O asemenea abordare ar echivala cu reducerea executării unui contract sinalagmatic la una dintre

prestațiile asumate de părți, cu ignorarea obligației corelative de plată și a convenției exprese referitoare la locul executării contractului.

În continuare, Colegiul reține că prevederile pct. 9.4 din contract urmează a fi examinate și prin prisma art. 858 alin. (2) din Codul civil, potrivit căruia obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Totodată, art. 859 lit. a) din Codul civil prevede că, în cazul în care locul executării nu este determinat sau nu rezultă din natura obligației, executarea obligației pecuniare urmează a fi efectuată la domiciliul sau sediul creditorului la momentul nașterii obligației.

Prin urmare, norma de drept material menționată confirmă importanța sediului creditorului în determinarea locului executării obligației pecuniare. În speță, creditorul obligației de plată este SRL „Centaur", în calitate de vânzător, iar sediul juridic al acesteia se află în mun. Bălți. Astfel, locul executării obligației de plată se află în legătură directă cu sediul creditorului, împrejurare care coroborează stipulația contractuală de la pct. 9.4.

Este adevărat că art. 859 lit. a) din Codul civil are caracter subsidiar, fiind aplicabil atunci când locul executării nu a fost determinat prin convenția părților și nici nu rezultă din natura obligației. Totuși, în circumstanțele speței, această dispoziție nu este invocată pentru a substitui voința contractuală a părților, ci pentru a confirma relevanța juridică a sediului creditorului în cadrul executării obligației pecuniare și concordanța dintre clauza contractuală și reglementarea de drept material.

Astfel, Colegiul consideră că instanța de fond urma să examineze în mod coroborat prevederile pct. 9.4 din contract, natura obligației de plată, sediul creditorului și dispozițiile art. 858 și 859 din Codul civil, iar nu să înlăture efectele clauzei contractuale printr-o apreciere generală referitoare la caracterul său convențional și formal.

În ceea ce privește argumentul instanței de fond referitor la inexistența competenței teritoriale convenționale, Colegiul consideră necesar să delimiteze două aspecte juridice distincte, care nu trebuie confundate.

Într-adevăr, simpla convenție a părților prin care se stabilește că eventualele litigii urmează să fie examinate de o anumită instanță judecătorească nu este, prin ea însăși, suficientă pentru a deroga de la normele legale privind competența teritorială. Cu alte cuvinte, clauza de la pct. 9.5 din contract nu poate constitui, privită izolat, temeiul juridic pentru atribuirea competenței teritoriale Judecătoriei mun. Bălți.

Cu toate acestea, din această constatare nu rezultă că respectiva clauză contractuală ar fi lipsită de orice relevanță în examinarea circumstanțelor cauzei sau că ar putea fi ignorată în totalitate.

Or, la caz, Colegiul constată că recurentul nu-și întemeiază alegerea instanței exclusiv pe convenția părților privind soluționarea litigiilor de către Judecătoria mun. Bălți, ci invocă, în primul rând, prevederile pct. 9.4 din contract, prin care a fost determinat locul executării acestuia, coroborate cu dispozițiile art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, clauza de la pct. 9.5 urmează a fi privită în contextul întregului mecanism contractual convenit de părți, respectiv ca un element suplimentar care confirmă intenția comună a acestora de a raporta executarea raportului contractual și soluționarea eventualelor litigii la sediul vânzătorului din mun. Bălți, fără a constitui, în mod autonom, izvorul competenței jurisdicționale.

Așadar, nu este vorba despre instituirea unei competențe teritoriale convenționale, neprevăzute de legislația procesuală civilă, ci despre aplicarea unei norme legale exprese, și

anume art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă, care recunoaște relevanță juridică locului executării contractului determinat de părți.

Interpretarea contrară ar conduce la confundarea efectelor unei convenții privind alegerea instanței cu efectele unei clauze contractuale referitoare la locul executării obligațiilor, deși acestea au obiect și consecințe juridice distincte.

În același timp, Colegiul subliniază că, odată stabilită incidența art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă, competența teritorială a instanței din locul executării contractului rezultă direct din lege, iar nu din voința autonomă a părților. În aceste condiții, alegerea reclamantului de a sesiza instanța din raza teritorială a locului executării contractului reprezintă exercitarea unui drept procedural recunoscut expres de legiuitor.

Având în vedere cele expuse, Colegiul constată că cerința individualizării locului executării contractului este respectată, întrucât părțile au indicat expres, la pct. 9.4, că acesta este sediul juridic al vânzătorului, sediu care poate fi identificat în mod concret și care este situat în mun. Bălți. Mai mult, obligația a cărei executare este solicitată prin acțiune, și anume achitarea contravalorii mărfii livrate, reprezintă o obligație esențială a contractului de vânzare-cumpărare, iar nu o prestație incidentală sau lipsită de importanță pentru realizarea scopului contractual.

De altfel, dacă s-ar accepta raționamentul instanței de fond, s-ar ajunge la situația în care locul executării contractului ar fi determinat exclusiv de locul realizării prestației vânzătorului, indiferent de locul convenit pentru executarea obligației cumpărătorului de a achita prețul. O asemenea abordare ar lipsi de eficiență juridică clauzele contractuale prin care părțile au stabilit locul executării raportului obligațional și ar permite ca o singură prestație contractuală să prevaleze, fără un temei legal suficient, asupra celeilalte.

Mai mult, Colegiul reține că interpretarea contractului trebuie realizată prin raportare la voința concordantă a părților, la conținutul integral al clauzelor contractuale și la scopul urmărit prin încheierea acestuia. Or, examinarea separată a pct. 9.4 și 9.5, fără a se ține cont de legătura funcțională dintre acestea, nu permite identificarea corectă a intenției contractuale și a efectelor juridice urmărite de părți.

Astfel, prin pct. 9.4, părțile au individualizat locul executării contractului, iar prin pct. 9.5 au exprimat opțiunea comună ca litigiile izvorâte din raportul contractual să fie soluționate de Judecătoria mun. Bălți. Chiar dacă cea de-a doua clauză nu poate institui, prin ea însăși, competența teritorială a instanței, aceasta nu poate fi desprinsă de contextul contractual în care a fost inserată și nici nu poate constitui un argument pentru înlăturarea efectelor juridice ale primei clauze.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de fond a acordat o interpretare eronată raportului dintre normele art. 38 alin. (2) și art. 39 alin. (11) Codul de procedură civilă, aplicând regula generală de competență teritorială fără a verifica în prealabil dacă sunt întrunite condițiile de aplicare a normei speciale care instituie competența alternativă.

Or, existența unei reguli generale de competență teritorială nu exclude aplicarea regulilor speciale prevăzute de lege, iar în situația în care raportul juridic litigios întrunește condițiile unei competențe teritoriale alternative, reclamantul este în drept să opteze pentru instanța competentă în temeiul acesteia, fără a fi obligat să se adreseze exclusiv instanței de la sediul pârâtului.

În acest sens, Colegiul reține că, potrivit art. 39 alin. (14) din Codul de procedură civilă, alegerea între instanțele competente conform normei respective aparține reclamantului. Prin urmare, odată ce locul executării contractului a fost determinat în mun. Bălți, reclamantul era îndreptățit să sesizeze Judecătoria Bălți, sediul Central, în calitate de instanță în a cărei rază teritorială se află locul executării contractului.

De asemenea, Colegiul consideră că soluția instanței de fond nu poate fi justificată nici prin argumentul potrivit căruia locul livrării mărfii ar constitui singurul reper obiectiv pentru determinarea competenței teritoriale. Or, în raporturile comerciale dintre profesioniști, livrarea mărfurilor poate avea loc în diferite localități, în funcție de comenzile concrete ale cumpărătorului, fără ca această împrejurare să modifice în mod automat clauzele generale ale contractului privind locul executării obligațiilor.

În asemenea condiții, acceptarea unei interpretări potrivit căreia locul executării contractului coincide invariabil cu locul predării fiecărei livrări ar putea genera incertitudine în determinarea competenței teritoriale, întrucât, în cadrul aceluiași raport contractual, livrările succesive ar putea fi efectuate în localități diferite. Tocmai de aceea, clauza contractuală prin care părțile au individualizat un loc al executării contractului prezintă relevanță juridică, întrucât permite stabilirea unui reper obiectiv și previzibil pentru determinarea instanței competente, în condițiile art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă.

Nu în ultimul rând, Colegiul subliniază că restituirea cererii de chemare în judecată în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă poate interveni doar în situația în care instanța sesizată nu este competentă să judece cauza, însă o asemenea concluzie trebuie să rezulte dintr-o examinare completă și corectă a tuturor normelor legale incidente și a circumstanțelor relevante pentru determinarea competenței teritoriale. La caz, instanța de fond a ajuns la concluzia necompetenței teritoriale fără a da eficiență juridică prevederilor contractuale referitoare la locul executării obligațiilor și fără a examina în mod corespunzător incidența normei speciale prevăzute de art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă.

În consecință, Colegiul Civil constată că instanța de fond a aplicat în mod eronat regulile competenței teritoriale generale, fără a ține cont de competența teritorială alternativă instituită de art. 39 alin. (11) din Codul de procedură civilă. Or, în condițiile în care părțile au stabilit în mod expres locul executării contractului la sediul juridic al vânzătorului SRL „Centaur”, situat în mun. Bălți, iar acțiunea dedusă judecății izvorăște din neexecutarea obligației contractuale de achitare a contravalorii mărfii livrate, se constată existența temeiului legal pentru sesizarea Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia că încheierea instanței de fond este neîntemeiată, fiind adoptată cu aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept procedural referitoare la competența teritorială, motiv pentru care aceasta urmează a fi casată, cu remiterea materialelor la aceeași instanță, în același complet de judecată, pentru examinarea chestiunii privind primirea cererii de chemare în judecată.

În temeiul art.427 alin.(1) lit. „b”, 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

D E C I D E:

Recursul declarat de SRL „Centaur” prin intermediul administratorului Liubcenco Victoria se admite.

Încheierea Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 25.09.2026, în cauza civilă la cererea înaintată de SRL „Centaur” împotriva SRL „Guz-Alex” cu privire la încasarea datoriei, a penalității contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată se casează integral cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, în același complet de judecată, la etapa soluționării primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului
Judecător Stanislav Grosu

Judecătorii Alina Țihonschi Mariana Sajin